



REVISTA LITERARA

reportaj - satira - umor

Inregistrata Tribunalul Arad, Sectia III Nr. 22/1938

Directorii

SIMION MICLEA

Redactia si Administratia

ARAD

str. Gr. Alexandrescu Nr. 1
Telefon: 10-83

ABONAMENTE:

150 lei anual, 3 dolari pt. America
500 lei pt. intreprinderile mijlocii;
1000 lei anual pt. marile intreprinderi. Abonamentele se platesc inainte.

Iară și iară!...

O acțiune, care până la urmă, trebuie să reușească

Problema unui ziar românesc la Arad, ziar care să fie pus, în primul rând, în slujba informației rapide și cinstite, — a intereselor specifice ale acestui colț de țară, și în general, a tuturor nevoilor românești — sunt atâtea! — a mai fost discutată în coloanele noastre, apoi în diferite cercuri, și chiar în particular, dar fără să se ajungă la o soluție care să permită traducerea proiectului în realitate.

Pășind din planul teoretic în cel practic, d. Ion Ungureanu, a editat zilnic „Tribuna” dsale, tinzând spre cotidianul românesc așteptat. Cauze, pe cari noi nu suntem chemați a le discuta — și pe cari nu vrem să le criticăm — au împiedecat realizarea temelnică a proiectului d-lui Ungureanu, astfel că „Tribuna” după trei săptămâni de apariție zilnică, și-a încetat apariția.

Idela unui cotidian românesc n'a murit însă. Din contră pasul dlui Ungureanu a arătat că se poate, iar concluziile au demonstrat — cum se poate scoate un cotidian aici la Arad.

Problema aceasta — a cotidianului arădan — preocupă nu numai cercurile ziaristice, ci mai cu seamă publicul cititor, care și așa trebuie să se informeze din presa minoră.

Situația, evident, mai poate dura așa ca azi, dar nu e spre ciastea noastră. Și de aceea, un grup de intelectuali, au luat — din nou — inițiativa înființării unui ziar românesc la Arad. Grupul după ce în linii generale și-a fixat cadrul de activitate, și liniile generale ale viitorului ziar, a început să lenseze următorul apel, pe care-l supunem și noi cetitorilor noștri.

Apelul

Printre puterile cari au câștigat întâietate în viața satelor, se numără în rândul prim: **presa**. Prin ea se răspândesc știrile, se crează opinii, se dărâmă sau înalță. Atributul puterii ei, este de toți re-punoscută.

Puterea fără o bună conducere, în cele mai multe cazuri, distruge, nu construiește; mulți sunt indiziile cari s'au cuibărit în presă și fac pe moralizatorii publici, iar dacă sunt cât de cât cercetați și luați de scurt, se constată a fi elemente certate cu cinstea și corectitudinea și mai îngrabă ar trebui să fie mușterii parchetelor.

Granița de Vest a fost îndeobște un mănăstir câmp, din care au înfruptat ani de zile intrușii țărâni. Lumea bună îi cunoaște

și caută să se apere, dar asta nu-i deajuns. Timpurile cer o presă de provincie cinstită și dreaptă, cu informații la timp, apărând tot lucrul bun și drept. Zeci de mii de Români citesc și azi presa minoritară; ar fi vremea să înceteze această stare de lucruri; cum? Înființând un cotidian de provincie a cărui principal scop să fie informația, apărarea și sprijinirea tuturor bunelor inițiative și critica constructivă.

Acest imperativ se va putea îndeplini prin banul a doi sau trei capitaliști, sau prin contribuția mai multora. Prima ipoteză cade, noi nu avem Români cari să investească capital în asemenea afacere. A doua ipoteză este posibilă și pentru îndeplinirea ei, ar fi necesară o societate anonimă pe acțiuni.

Pentru a cunoaște cât mai bine părerea intelectualilor Români, referitoare la necesitatea unui cotidian puternic pentru Arad, mă adresez Dv. cu următoarele întrebări:

1. Simțiți nevoia unui ziar, să vă informeze la timp, despre tot ceace interesează pe un bun cetățean din punct de vedere: politic, economic, social, sportiv, administrativ, bisericesc, școlar, etc.

2. In caz afirmativ, ați fi hotărât să susțineți un cotidian semnând una sau mai multe acțiuni de cca 500 lei acțiunea: ați abona ziarul, sau vă hotărâți pentru amândouă?

3. Sunteți dispuși să luați parte la ședința de constituire?

4. Diverse propuneri.

Rog să binevoiți a face mica jertfă de timp pentru răspuns. Cu cât voui primi mai multe răspunsuri bune, cu atât străduințele mele vor fi mai active și curajul mai mare, spre a cimentarea societății anonime, care ar avea ca scop: redactarea și editarea unui cotidian în Arad.

Mulțumesc de toată bunăvoința ce nădăjduesc că fiecare o va avea față de cererile mele de mai sus.

Arad, 15 Iunie 1939.

Cu frăție și stimă:

Diaconul Aurel Tripon

Directorul Tipografiei Diecezane, Arad

Iară și iară!...

Ne alăturăm și noi dlui A. Tripon, care semnează apelul de mai sus în numele grupului care a luat inițiativa, și rugăm pe toți aceia dintre cetitorii noștri cari sunt de acord cu cele expuse în apel, să-și dea adeziunea și să se alăture acțiunii începute. Adeziunile ni se pot trimite și nouă, — noi transmitem-le celor în drept, pentru o cât mai bună reușită și pentru realizarea cu un ceas mai de vreme a adevăratului cotidian românesc al Aradului, care să poată sta alături — fără rușine și umilire de „Românul” și „Tribuna”...
Simion Miclea

„Stilul” unui fost șef de instituție

În arhiva unei instituții arădane, am găsit următoarea perță stilistică, aparținând unui funcționar care a fost mutat disciplinar, în altă localitate.

În cele mai jos, se pare că e vorba de o plângere a acestuia către autoritatea imediat superioară lui împotriva Uzinei Electrice:

Domnule.....

Avem onoare a vă raporta că Uzina Electrică ne-a tăiat curentul electric, pe motiv că nu suntem la curent cu plata curentului electric pe anul curent și că nici pe anul trecut n'am plătit la curent costul curentului electric.

E c. etc., căci restul nu mai interesează.

Nu-i așa că se poate pune, logic, întrebarea, dacă respectivul a fost sau nu la... curent cu anumite... chestii?

Eroii

La o școală secundară din Arad, profesorul explică, în cadrul unei ore, pericolul gazelor și mijloacele de apărare.

— Astfel, spune profesorul, când încep sirenele fabricilor să urle, toată lumea trebuie să între, fără nici o altă așteptare, în adăposturi. Voi face acum cu voi un mic exercițiu, continuă profesorul:

Când voi fluera, spre a închipui sirena, toată lumea intră sub bănci. Ne-am înțeles?

— Da, răspunseră elevii.

— Atunci gata! Și o fluierătură destul de puternică dădu semnalul. Toți elevii intrară sub bănci, numai Moritz Șmilovici își privește imperturbabil, profesorul.

— Moritz tu de ce nu te-ai băgat sub bancă?

— Domnule profesor, trebuie să fie și eroii în afacerea asta.

Omul de ieri și omul de astăzi

Nu-l cunoașteți?

Nu se poate! L-ați întâlnit în toate manifestările publice, țipând, dând din mâini și din picioare, ca să se ridice. Apoi să parvina acolo unde niciodată nu iar fi fost îngăduit.

A venit la Arad, Timișoara sau Oradea, îndată după Unire. L-au împins puternicii zilei, din umbra mușcății a vreunui orășel fără de înșămândate, pe o catedră universitară sau în fruntea unei instituții, pe care n'avea, atunci, cine-o conduce.

În orașul de „reședință” și huzureală, a intrat, la acea vreme, ca Ahasverus — cu nevastă și copii golași și sărăcuți, — dar dac'ar fi să plece acum, ar pleca în luxura lui Creosus... Căci cele două decenii scurse de atunci și până acum, vreme de mănăstir seceriș furd pentru dânsul.

A fost și primar sau membru al vreunei comisii interimare, comunale județene. De pe urma lui, la conducerea gospodăriei obștești, n'au rămas decât autografe, risipite — cu poșta de risipă a fiului risipitor — printre hârtoagele justificative ale banilor, în arhiva primăriei sau a prefecturii!

Aceeași „neobosită activitate” i-o găsim și printre actele contabilești ale Parlamentului. Căci, s'a vrut deputat, și a fost. S'a vrut senator și nimeni nu i s'a împotrivit.

...Doamne, multe și mari fuseră minunile „democrației” putrede!

Dar s'a vrut, când nimeni nu-i mai putea sta 'n cale și om de înaltă cultură.

El?! Haha!

Pe masa ospățului său intelectual, menu-ul era din cele mai variate. Până și rămasul peste veacuri Brillat-Savarin, cu toată incultura-i crasă, ar fi kohotii!

Dela „Aventurile submarinului Dox”, prin toată gama producției aventuriere, omul de „înaltă cultură” se plimba cu fâloșenia prostiei imbecile și cretine.

Și totuși... a ajuns unde-a vrut, fie pentru că adevărații oameni de cultură l-au învăluit în disprețul topit în scursură, fie pentru că 'ntre orbi, chiorul e 'mpărat!

În sfârșit, nu mai putea visa nimic. Viața-i hărăzise toate onorurile pe cari nu le merita.

Și totuși...

Îi rămăsese o ultimă trambulină pe care a sărit cu antică vârloșenie trupească: Lupta pentru propășirea elementului românesc.

Șireticul a prins, și puhoiul simpatiei populare — care începuse să-l socotească drept un om epuizat — prin culmile atinse — iarăși îi învăluit.

Dar, Doamne, ce minciună grosolană cultiva el în această nouă metamorfoză a lichidității, ce i-a fost singură îndreptar 'n viață.

Tribulațiile lui navigau între logele masonie și „adâncă” prietenie, purtând sirdinilor. Iar la instituția pe care-o conducea, n'avea — între cei foarte mulți — decât trei furnizori români: Statul, care plătea leșurile — și deci nu era furnizor ci stăpân! —, uzinele electrice și uzinele comunale — apă și gaz. — Incolo, toți ceilalți beneficiari ai administrației sale, erau de proveniență hunică sau semită.

Funcționarii? N'aveau dreptul să-i numească, ci numai să-i propună. Și-i propunea, sireacul, tot unul și unul și tot prin rapoarte „confidențiale”, pentru ca astfel, vina, atunci când o fi să se constale, să fie a celor mai mari lui.

(Continuare în pag. IV)

Sebiş

„Foai verde de trifoi
Ascultați ce-i pe la noi:
Foai verde frunz'aleasă
Dela colț a doua casă
Șede o nevăstuță mică
Și de nimeni nu e frică!
Frunzuța anului
Umblă ziua de hai hul,
Iară coalea de cu seară
Când șade lumea pe afară,
O vedem gătită bine
Cum nu mai e nime 'n lume:
Cu pardisiu acum vara
Merge ea până la moară;
Ghete albe, sândăluțe
Și nici când nu e desculță.
Iși ia „coșărița” 'n mână
Pentru că nu ea-i stăpână
Și câinele după la
Toată săptămâna așa,
Dumineci și sărbătoare
Ar merge și ea la plimbare
Dar pentru gura ei cea spartă
Nimenia nu o așteaptă...

Brad

— Unei „figănci” de pe la noi a început să i se juoale piele de pe gât și în locul celei negre apare albă. Probabil că a întrebuițat ceva cosmetice pentru albit, ca să-o placă și mama simpatului de pe la Gurabarza, căruia îi interzice să vorbească cu ea.

— Două eleve nuol dela „Școala de cârpit saci” sunt foarte înțepate de când au venit la Brad și ca să vadă lumea că ce pot ele au început ca să facă obrasnici băeții de pe stradă.

— În sfârșit Aurică al nostru a sosit dela cătănie și credeam că i-au sărit arcurile dela tocuri pe acolo. Ne-am înșelat. De acea facem apel la fabricatul lui de papuci să nu-i mai bage arcuri în tocuri: să nu ne trezim într-o bună zi cu ei umblând prin aer.

— În colo nu e nimic nou. Dar noul președinte al „Hergheliei” s-a întors de pe front și a început să-și-o organizeze din nou, deoarece începuse să se desmembreze cu ocazia concentrărilor. Dealtfel rezultatul muncii lui se și vede. Abia să lasă seara și auzi pe stradă nechezături de... mânzi.

Mănerău

— Unul de pe la noi, a început cam de mult să curteze pe una de pe lângă drum... Și ca în orice iubire mare, și el trebuie să consume oeva. Inșă, deosebit de ceilalți oameni cari iubesc, la el consumul e în... pingelele dela bocanci?..

— Un „fclor” de aici, ca să nu mai facă pagube 'n scaunele oamenilor săraci, și-a condamnat un scaun pentru... două persoane...

Valea Crișului

Dieci. — Mândra albă măritată la Pescari, plecând în volaj a lăsat pe mamă-sa în grija „șogoritei” dela Dieci care a hărănit-o cu fere și cu apă tare până a amețit-o.

— Nu lua ce nui al tău ce te arde fătul meu.

Rădești. — Vecinii lui Petrea nu călătoresc pe jos de când are birjă.

— Petrea s'a angajat că dănsul cu cocia și alduita viță a lui, va căra în acest an tot grăul bogățiilor din Rădești.

Almaș. — Două duduie din Almaș zilnic se interesează la casă în colț de peste vale, de știri ce nu le privește. Ce spune a treia duduie?

— Unul din Almaș pe când sa ridicat de jos a lovit cu capul bolidul cu „găluște”... A urmat o ceartă cu ceva doamnă, ni-se pare

Săvârșin

— În numărul trecut am spicuit o parte din programul de curs începătoriu al „absolvenților”. Acum ne permitem să continuăm.

Cursurile se vor ține în „grădină” dela ora 9 seara și vor dura după necesitate dână la 12 sau 1 din noapte, deci cursuri nocturne. La această hotărâre s'a ajuns în urma insistențelor făcute de decana comitetului într-o ședință precedentă, avându-se în vedere ocupațiunile diurne ale cursiștilor.

Au fost invitați și conferențiere următorii cari au și comunicat și subiectele ce vor desvolta:

Genoveva din Grădind: „Impresii dintr'o călătorie Săvârșin—Arad—Oradea Mare”.

Nea Ghiță: „Despre chiulul la examene”.

Biriș Aurica: „Cum se svântă o litră?”

Poali: „Adversarul din dulap în față cu păchurarii”.

Popița: „Cum se pierde la o afacere unde se putea câștiga milioane”.

Oosul: „Arta de a deveni imposibil”.

Surorile Siameze: „Despre amprentă și tușieră”.

— În cartierul broaștelor, lămpile, care s'au pus nu luminează nimic și sunt inutile, stricând ochii trecătorilor și pitorescul nopților de vară. Cerem primăriei să le ridice.

Tot în acest cartier, în fața casei unde domiciliază unul care este plecat în concediu, se află depozitate grămezi de paie și de piatră. Prin apropiere se mai află un teren mlăștinos și insalubru cu țânțari și broaște. Să-l zvânte pontifi primăriei și pe acesta și să facă în loc o grădină cu flori și cu verdeață.

— Foarte simpaticul nostru domn „Jagăr” din Vărădia ne cam neglijează dela un timp. Este rugat insistent să ne cerceteze localitatea, acum fiind sezonul popicelor. Iar bufetul bine asortat a dlui Peter, îl stă la dispoziție.

Vața de jos

Recomandăm și dorim următoarele:
— Fetiței pretinsului „inginer silvic” un aparat de fabricat „întuneric”...

— Aceleiaș un kg. de platină, pentru dinți, o „salbă” mai artificială la gât și-o poștă specială pentru scrisorile de „angajament”.

— Dăscăliței care face cură de slăbire, „raze ultra infometate”, o căsătorie cu fiul mandarinului „Mongolia”.

— Tot celei cu cura de slăbire, moștenirea unei fabrici de pălării decorate cu șburătoare și un rouge de buze de-un metru.

— Afectatului „atotștiutor” o imitație mai perfectă a lui „Cațavencu” din Caragiale.

— Floricicăi, fiirtul unui comandant de „submarin” plin cu lame de ras și cu baloane de săpun.

— Iar lui Gluri, o colecție de reviste de modă, lansate de la cantonul „Ține-o că fugă”.

Hălmagiu

— Clocă bapțiștii de pe la noi când fac câte-un botez, primesc de fiecare botez ceva tutun și rechiu. Iar dacă predicatorii aceștia se duc la vreun botez într'un sat mai îndepărtat, atunci mai primesc și 800 lei. Afacerea după cum se vede nu e rea, dar nu știu ce fac ei cu rachiul și tutunul, că nici nu beau, nici nu fumează... (Sau o fac când nu-i vede nimeni?)

— Ala care s'a opus la premiera voluntarului cu copii mulți, spune că acesta e bogat: are reumă, rani din răsoiu, urmele unui atac cu gaze... Vedeti dar...

Nădlac

— Nota noastră, cea privitoare la comportarea unor băețoi la ultimul bal, a stârnit discuții în rândul sexului slab, care — se pare — vrea să se sprijine pe cât mai multe — și mai des schimcate — brațe de sex tare.. S'a dovedit însă că discuțiile au avut la bază gelozia, celace înseamnă că nici în dragoste nu strică puțin raționament...

— Cel mai nou croitor național al nostru — am numit pe Traian — a fost solicitat de țiganii muzicanți din Pecica, Arad și Timișoara, ca să le confecționeze și lor costume naționale de felul celor cu cari a îmbrăcat pe muzicanții dela noi!...

Răspunsul dat de Traian încă nu se cunoaște, dar cum îl știm bun om de afaceri, credem că nu va scăpa acest prilej de câștig, chiar cu riscul de a-și angeja și câteva ajutoare!...

Reciprocitate!

Cardinalul Fleury care a fost ministrul lui Ludovic al XV-lea, dacă nu era cunoscut drept un om politic, i se atribuia totuși o mare inteligență și mai ales mult spirit. Se povestește că avea ca bărbier un mic cocoșat care în fiecare dimineață îl bărbiera și îl ajuta să-și facă toaleta. Nici odată nu ulta când venea dimineața să dea bună ziua cardinalului și să-l întrebe de sănătatea sa.

Într-o dimineață avu ghinionul să-l întrebe în acești termeni:

— Cum îi merge înălțimei voastre?

— Mulțumesc, bine, răspunse cardinalul. Dar a d-stră?

Biețul cocoșat se pare că a fost foarte vexat.

Mendrele

Sub titlul „Te-am visat iluzie dorită”, d. Fane George Pajiște, semnează printre altele și următoarele:

„Acum trăesc vraja mendrelor tale...”
„Ce putem spune, doar atât nene Fane, că mendrele se trăesc la Corn și nu într'o bucată cu pretenții literare!...”

Demonstrația

PROFESORUL: „Copii, lăcați leșiți bine la examen — o sa vă arat ceva, ce n'a văzut nimeni până la voi și nici nu va vedea nimeni după voi.

Copli se silesc și într'adevăr că se prezintă foarte bine. a doua zi îl aduna pe toți — scoate o nucă din buzunar, o sparge — ia miezul și-l arată elevilor:

— Iată copii, ce n'a mai văzut nimeni — apoi băgă nuca în gură — „și n'o să mai vadă nimeni!!!”

Altă călcătură...

Se povestește că un preot, la o înmormântare, venită prea curând a doua oară în aceeași casă, și-ar fi început cuvântarea funebrală astfel:

„Jalnici ascultători, casa aceasta a suferit nu de mult o lovitură și azi, — alta călcătură!...”

Ține minte trei cuvinte „Bravo” merge înainte

cu 20% reducere
Cumpărați ultimele noutăți literare — la
Librăria Românească
PETRE MILOȘ
ARAD, str. Brătianu — peste drum de poșta mare
In provincie expediază contra-ramburs

După pere

— „Mă! se vreme faină i astăzi.” —
Zăse vâru într'o Lunie.

— „Șci se fașem? șci se fașem??”
Io din coași, „se? hai să-m spunie!?”

— „Hai să merem după pere
Până'n gial la moș Ilie!”
Și cum ai fi zăș Cregeu
Iacă ni-s la moșu'n vie.

Nie uităm pân prejurime...
Nu vigem num'o muiere,
Mereu... să nu nie vadă
Nie swim în păr — la pere.

Și tât una după alta...
Rupem și băgăm în gură,
Nie uităm în stânga'n dreapta,
Șci — ca omu care fură.

Când ni-am săturat dă pere
Ni-am luat în brânși cămeșă,
Am băgat o în izmenie
Și am legat-o fegeleșă.

O fost apriet ca straița.
Amu puni-ce și fură.
Și am băgat girept ca'n moard...
Șinși in sân și una'n gură.

Ciar când am fost și io gata
Văd că vâru meu și sere!...
Și aud cum șiosu străgă:
— „Hâm... aiașia-m ieșci bicere??!”

Io, mă uit ș'odată — Zdupa...
Da mo zăuitat norocu,
Că mi s'o acđat izmana
Într'o criangă, — ard'o focu!!

Spânzurat așa dă creangă
M'o dat șiosu o bălate;
Și m'o luat pântru pere
Și colopu șel dă paie

Io înșep să plâng atunșia...
Tât îi făgădesc in moșu,
Ba cărnat — și elidă multă...
Ba la Paști și — on uon roșu.

— „Nu mă bizui io nepoace,
Leși colopu — ași la minie;—
Și ce își pândă acasă...
Im duși zăse lei — și-i binie!!!”

Se să fac? Vin iuce-acasă
Pun brânca pa zăse uoașă,
Fug pân'la ducean cu iele...
— — — — —

Da pă drum — mi s'or spart două.
Fuga iară pân'acasă
Mai ieu patru — ca să-m fie
Le vând iuce și pă așcea
Și mă'ntorc la șios — in vie.

— „Vez, așa țucă-ce moșu!
„Mărg la făgădău pă sară...
„Amu poș să-ț iei colopu.

— — — — —
„Mănie, dă vrei, — vind iară!”
Traian Russu-Șiriani

Poșta redacției

Jean. — Bun. Mulțumim. Restu săptămâna vltitoare. Pe ce adresă să vtră trimitem gazeta, — pe cea indicată în scrisoare?

Brad. — Puteți trimite... (ceva glume mai... serioase!)

Plaja

- Plaja de care un esces era mai bine să ne lipsească, nu poate inaugura în mod oficial, din cauza timpului care se menține în stil englezesc, — rece, întunecat și jos...

- Se găsesc totuși indivizi și „indele” — printre ei și titulara a-lei rubrici noul — cari și-au înțeles vilegiatura mureșană, convingși de asta nici nu vor avea parte...

- Lucruri interesante încă nu s-au vădit. Afară poate de o duduiță din zisa lume bună, care a venit la în paradesiu gros și s'a aerisit proscârle...

- Apoi „undite” cari folosesc și plaja pentru a prinde cuvele prada de vară. Incercările au început și una din ele a și încercând acum, trei categorii de...
- Idile încă nu s'au înregistrat decât două: una dincolo și una pece de Mureș. Dar, până acum, toate au un caracter mai mult tonic...

- O invenție: automatul de uns, pentru 2 lei te unge timp de secunde... Ce păcat că automatul fost pus în funcție pe timpul lădelor politice și democratice!...

- Și o constatare: între solarul bășilor și al femellor s'a stabilit comunicație permanentă cu ajutorul a două găuri de același dimensiune și făcute la același înălțime, cândurile respective...

Leila

Orbe cu tâlc

Bobiceiu, când vacarul se supără, nu satul e de vină ci pășun. Lucrul acesta, se pare a fost perit încă odată chiar aci în vechi — la Aradul nou. Lucrurile, merg spre împăcare, așa că însăși să se liniștească și nu mai muram fără folos, apele!...

Și se mai svonește încă un lucru mai complicat și mai greu înțeles... Că, anume, îl val de când îi pleacă nănașul!... C'o fi sau nu adevărat, asta n'o știm!

Mai merge vorba că dacă ai să ai și parte. Nu întotdeauna e rău, pentru că iată, un alt fiu nu numai puțină carte — câștigă și aceia pe sponci în vreo parte — și cu toate aceste și-a o... „parte” de mai mare dragă privești la ea... Că o va purgă până la sfârșit sau nu, e altă poveste!...

Se plângea, un șef de autorități prin zările minoritare — bine că — de lipsa de entuziasm a tinerilor pentru anumite inițiative... Vedem că dacă se pornea de îndeva decât de unde s'a pornește că entuziasmul ar fi al-

Prăneveni ce locuiesc dincolo de Ona Balasa, se plâng împotriva de 15 lei lunar ce trebuie să plătească pentru căratul gunolului. Pun că gunoierul aruncă în grădina să îmbunătățească pământul iarna căruțele salubrității și nu pot pătrunde pe străzile lor să le ridice gunolul, — așa că, timă analiză, cei 15 lei îi plătește degeaba!

Tălcuitor

Atențiune!

Doamnele și Domni, cari doresc să poarte un costum elegant și la preție făcut după corpul D-voastră să se adreseze

Croitoriei: GH. GHIURITA

Arad, Calea Aurel Vlaicu No. 19 viz-a-viz cu gara C. F. R. Execută tot felul de uniforme, cu cele mai reduse prețuri.

**Din cugetațiunile lui Mitică
Intre femei și păpuși**

Păpușile sunt niște femei mici. Femeile, niște păpuși mari. Femeile și păpușile își deschid ochii ca să și-i arate, nu ca să vadă cu ei.

Păpușile sunt trase de sfori. Femeile, trag sforile... O păpușă stricată se aruncă. O femeie stricată, se lansează. Femeile sunt niște păpuși pe care le jucăm pe genunchi și care ne joacă pe degete.

Când o culci, păpușa zice: mamă!... Femeia zice: mămicule!... Copiii se joacă cu păpuși și păpușile cu oameni mari. În fața primei păpuși, ca și a primei femei, avem stângăcii: nu știm ce să facem cu ele.

Dacă vrei să vezi ce e în capul unei femei, decapitează o păpușă. Păpușile sunt scumpe: femeile, costisitoare. Păpușile se dăruiesc, femeile se dau...

T.

Cu picioarele în apă rece

Pentru tineretul de astăzi, existența e un sport iar Universul o pistă.

Oamenii cari privesc femeile nu văd viața.

Astăzi, muzica este a exoticeilor și dragostea la doctorul Freud.

Cine și destăinuiește viața intimă, acela nici în patul conjugal nu-l la el în casă.

Cine are bani, aceluia nu-i place să nvețe geografia din cărți.

Proștii n'au timp să se plictisească. Ei se admiră mereu.

Femeile nu se mbracă frumos pentru bărbați, ci pentru ochii prietenilor lor.

Bărbații, cică formează sexul tare. Haidede! Ați văzut vreodată, vre femeie sub papucul bărbatului?

Frivolitatea e o linie frântă, o lipsă totală de unitate a acțiunii.

Viața de orgii și petreceri — mai ales a celor trecuți de 30 ani — este, în majoritatea cazurilor, tentativă de a compensa unele aspirații, pasiuni și ambiții crud înfrânte.

Fericierea e o tapiserie pe care luzia o brodează noaptea și pe care Realitatea o determină ziua.

Dansul este conjugarea verticală a verbului: e dori.

Nădejdea este un cec fără pro-vizion asupra Băncii Fericii.

Hazardul este un buclucaș care ține pe vârful nasului, în echilibru, existența noastră, pe care o sfărâmă — de multe ori —, fără să se întrebe măcar: De ce?

Trupurile noastre sunt grădini ale căror grădinari sunt voințele noastre.

Ce-lipsește

— Dela geniu la nebunie nu-l decât un pas.

— Pasul asta îți lipsește ție ca să fi genial.

Să nu uite!

— Când sunt cu tine, draga mea, uit tot!

— Cred că n'ai să uiți că mi-ai făgăduit o rochie.

Cauza...

— M'am născut în luna a 12-a, în ziua a 12-a, la ora 12, în 1912.

— Se vede că d'ăia ești un om de duzină!

Poligramist

La școala unde funcționează colaboratorul nostru Mnerie, se prezintă, într'una din zile, un preot pentru a face un fel de inspecție la religie. Unul dintre colegii colaboratorului, informă despre clasă.

— Sunt elevii epigramistului Mnerie...

Dar un alt coleg interveni: — Dar nu-i numa... Bigamist, e și poligramist!..

„Ne întrebăm, cu groază, ce va face colaboratorul nostru, după ce se va înapoia dela cursul de înțelere străjerească, — cu aceste epitete?

Un înțelept

Daisy citește în Catechismul ei: „Căci înțeleptul păcătuiește de șapte ori pe zi și de șapte ori se ridică din păcat”.

Daisy cugetă adânc, apoi deodată aruncă o privire prelungă sub pleoapele ei grele, suspină:

— Aș vrea să cunosc un înțelept.

Cartoforul

Un cunoscut cartofor — nu din Arad — se mpușcă și lasă următoarea scrisoare:

„De vreme ce în decurs lde 24 ore nu am primit cele 22.000 lei câștigate la cărți nu mi-a rămas decât asta de făcut”.

Dorință cu tâlc

— Frumoasă ești Lily!
— Știu. Mi-a spus-o și Victor.
— Stai de vorbă cu mincinosul acela?!

Gila Iuân Nojiță șicire...



Iacă mă frașilor vam fost scris ge unu gi paclo gi pângă Răpsig care o cam vrut să sã întolească cu mulțarea unu rumân gi paclo. Noa apu alesta când o auzit

că lo scriu în Băravu nost ge tel, so apucat și so înțales cu on domn mai tînăr gicât tel și or vrut să strângă tăce folle gila abonașt noșci gin Răpsig și gin Mănerdu și gin șele-talce sacă gi pacle. Numa geaficea că șciți voi că lucru gi rușinte să auge și dacă nu jvre șinte lo făcut. Noa apu așe o pășit și alesta cu Băravu. Geaficea o strins tel folle că tășt or auzit gi isprava lui. Apu lo laș zisile una că dară dacă lut li rușinte gi șie fașie să stele alnat pã fundul nădragilor și să nu facă nimic. O dacă nu poace șige atunși să facă năbă. luca ge așlea carie li ge triabă. Noa așe. Numa șie pântru domnă așlea carie lo agitãt să stringã folle am o vorbã: să nu mal spargã obloașille gila birtaș noapcea după mntezu noșci când nu vre săl dele Monopol ca să petreacă mal giparce așe cum o făcu aști larnã.

Iacă amu nis la rând și merem mal giparce la Almaș ingle on co-coș tarle ocoș nu să saturã cu gã-inile lui numa mal umbiã și pã-ocoallile aitorã gi așe gãinile gin tri ocoalle să sfãgesc pãntu tel și nu mal oauã gi acaș nu mal au almdșãnișele șie vinge la piașu gin Honș și gin Buceni. Așe mi ca co-coșu alesta și nu șciu gi șie nu să nimeresc vrunu săl tale coada catunși ar fi pașie și linișce pãntã gãini, așe cum so făcut amu întrã almdșeni și notarășul gila Chisãngia. Nu mal spun amu șeo fost că gi vind or fost tășt numa lmi pare binie că sor împãcat și nu să mal sfãgesc. Mal binie lmi parte că sor împãcat amu și nu la toamnd lângã cãldãrille gi vlnars cã aud cã lest prunie gi să hulue pruni gi tele. Noa cã binio fi atunși că larã o pușt toatã larna valea Chisãngia a prunie putãrãge și a vlnars întors, gi nișt în Buceni nul puce sta fără apãrãtorle la nari.

Apu iacă vã mal spus gi pama cã la toamnd larã scot cãrindãriu mal marie și mal fainã gicât șie la șie lașt cumpãratmal la Crãșlunu și te larcã.

Vã spun gi pã amu ca să șcițt și să nie trãmceșt abolimentu la foale ca să pudcem fașie cãrindãriu cãt mal marie și mal bun ca să aveșt cu șie vã petreșie la larnã.

Al vostru
IUAN NOJITA

Vreți să fiți elegant!

Comandați-vă un costum de haine sau uniformă, după ultima modă sosită din București și Paris, la

Croitoria Frații PERVA

singura croitorie diplomată de Academia de croi din București și Paris.

Arad, str. Eminescu No. 35

7 zile — 7 sfaturi

Știați că un vârf de linguriță de sare, adăugat „Schwartzului” pe care-l pregătiți pentru cafeaua cu lapte, îl păstrează mult mai bine aroma?

Știați că ouăle crăpate când sunt fierte în apă sărată, nu mai lasă să-și lase albușul prin crăpătură și astfel le puteți întrebuița?

Știați că sare și oțet puse într-o cratiță murdară, după ce au dat câteva clocote și-o frecăți cu o hârtie, o curăță perfect?

Dacă ne-a înegrit degetele curățând zarzavaturile; le frecăm cu piatră „ponce” muiată în oțet, lămâie sau amoniac. Nu alegem o piatră aspră din cale afară.

Spălându-ne sub brațe cu un săpun de tanin și pudrându-ne cu un amestec de 50 gr. talc și 10 gr. acid boric pulverizat, înădușim mai puțin, păstrându-ne în bună stare rochiile în anotimpurile călduroase.

Când facem compot din mere sau pere, punem felile, tălate în apă cu oțet, ca să nu prindă o culoare maronie, neplăcută la vedere. Aceasta nu strică întru nimic gustul compotului.

Luăți în fiecare dimineață pe stomacul gol un pahar de zeamă de morcovi obținută astfel: radeți morcovi pe o răzătoare obișnuită apoi treceți totul într-o presă. Zeama trebuie să fie groasă; adăugați-l o lingură de miere. Dați copiilor voștri această hartă întăritoare.

Il cunoaște bine

Un tapeur și nu rentier stau de vorbă la cafenea.

Rentierul: Mi-ai prezentat ieri un domn care seamănă grozav de mult cu tine.

Tapeur-ul: Serios? Cât de mult?

Rentierul: Atât de mult încât din clipă-n clipă așteptam să-mi ceară un sutar.

Ah! America...

— Fetifa asta?... Una din cele mai strașnice partide!... Pe onoarea mea!... Una dintre cele mai mari speranțe! Gândește-te: unul din unchii ei e cerșetor la New-York.

Nu

— Da, era puțin suferindă... și în trei zile, gata... s'a dus... a luat-o...
— Biata fată! Un acces de febră?
— Nu! A luat-o doctorul...

Agenti de camuflare

— O altă față a problemei elementului național în întreprinderile particulare —

Problema elementului național — românesc — în întreprinderile particulare prezintă nu numai partea de care ne-am ocupat într'un număr trecut, adică aceia a compromiterii noastre de către niște indivizi amoralii, lipsiți de cinste, bun simț și plini de păcate ce nu se pot spăla nici prin danii pentru biserică și nici prin dăruiri în scopuri culturale. Nu, ea prezintă și alte laturi tot atât de interesante și tot atât de păcătoase.

Ne oprim azi la una din cele mai interesante și mai ticăloase: camuflarea minoritarilor și a intereselor ce ei le au, adică la ascunderea sub nume românesc a cine știe a cărei afaceri streine și minoritare. În categoria aceasta streinilor procedeză cu multă prudență. Fie pentru ca cel — sau cel — menijii să fie paravan să nu prindă de veste, fie pentru ca masa — populația — să nu-și dea seama de ce se petrece.

În primul caz, celui — sau celor — destinați de paravan, adică de proprietari vizibili ai întreprinderii, li se prezintă totul în perspective atât de favorabile și oneste, încât încrederea le este cucerită dela început și pentru totdeauna. Astfel fiind, ei nu vor crede nici odată ce li se va spune despre activitatea adevăraților proprietari, ci îi vor susține întotdeauna și ori unde. Mai cu seamă că bunăvoința „paravanului”

— adică a românilor — va fi susținută și de cota lunară ce li se cuvine după munca prestată...

Procedeele e înșelătorie curată!... Căci tu român presinzi unei astfel de întreprinderi, la intrarea căreia vezi o firmă românească, un nume curat românesc, iar când intri în birou ori prăvălie, dai de niște streini cari, în cel mai bun caz te întâmpină într'o limbă foarte aproximativ românească, dacă nu într'una streină...

Al doilea caz, se prezintă ceva mai avansat față de cele arătate mai sus. Aici românii nu mai sunt colaboratori: aici sunt „patroni”. Adică își închiriază pur și simplu numele unor streini. Chiria, ca orice chirie, o încasează lunar și cu anticipație... Puțină escrocherie e și aici: de fapt românii își închiriază numele în schimbul unei sume de bani ce li se achită lunar; Teoretic, streinii sunt angajații — cu salariu lunar — ai românilor.

În continuare, situația e ca și la primul caz: capital și conducere streină, numele românesc servind numai ca momeală pentru înșelarea celorlalți români.

Problema, tot în această ordine de idei, mai comportă un capitol: a românilor din consiliile de administrație ale întreprinderilor particulare cu capital strein, dar asupra lui ne vom opri într'un număr viitor.

Radu Baltag

Boabe de mărgăritar...

— Am auzit că Mișu și cu Iorgu sunt îndrăgostiți de Mimi și că au cerut-o în căsătorie. Care-o fi fericitul?

— Asta n'aș putea să spun. S'a logodit însă cu Iorgu.

— Mă rog D-le, Dvs. ați promis o bună recompensă aceluia care vă va găsi portofelul?

— Da! L-ai găsit D-ta?

— Nu încă — dar vreau să încep să-l căut și am venit să vă întreb dacă nu puteți să-mi dați un avans.

— D-le mi-ai călcat soția pe picior. Trebuie să-mi dai satisfacție.

— Mă rog, Uite soția mea stă cu o pe scaunul de lângă ușă.

— Cât costă costumul ăsta?

— 2000 de lei.

— Și în rate?

— Atunci constră 4000 de lei și trebuie să plătești 50% înainte.

CLIENTUL: Chelner pune-mi un

facăm — însă în loc de supă, dă-mi o bere și în loc de friptură dă-mi o țigară de foi.

CHELNERUL: Poate în loc de legume doriți să jucați o jumătate de oră billard!

— Ei M-me Popescu, bălatul d-lale a trecut elasa?

— Nu vecino. A rămas repetent. Dar mi-a spus directorul că dintre repetenți el e cel mai bun!!!

PREȘEDINTELE: D-ta ești recidivist. Ai mai fost condamnat odată pentru același motiv: ai făcut-o pe dumneaei vae! Te condamna la 400 de lei amendă.

ACUZATUL: D-le președinte prima oară am fost condamnat numai la 160 de lei. Dece mi-ați mărit pedeapsa?

O voce: S'a scumpit carnea de vacă!!

Bombonica se duce la măică-sa; — Mămico te rog să-mi cumperi o păpușă nouă.

— Dar dece, puile, că asta pe care o ai e foarte bună.

— Da, dar și eu sunt bună și tăticu toluși ji-a mai adus o fetiță.

PROFESORUL: Ia spune tu Mitică — care-l deosebirea între un automobil și un cal.

MITICĂ: La un automobil poți să te uiji înăuntru — dar la cal — nu?

Incă trei cuvinte: „BRAVO!” ține minte!

Cele mai frumoase bijuterii, ceasornicele ce mai precise, tacâmurile și obiecte pentru cadouri

COLOMAN HARTMAN

Bijuterii

ARAD, Palatul Minorților, Prețuri sol

Omul de ieri și omul de astăzi

(Urmare din pag. 1-a)

Dar veni odată și sorocul mult atalei sale înfrângerii.

Schimbându-se moravurile Fanan trebuia să se schimbe și oamenii.

S'a schimbat, și el nemernicul, numai la față!

Astăzi, când drumul spre „activă laborioasă” în slujba obștei îi este recuș, el — hibridul și ambuscatul frâului de ieri — vrea să fie alt Stegar al Renașterii, conducător al jurilor, sau dirigiuitor în Serviciul cial, — realizări care cer alfel oameni spre a putea corespunde, pe plin, angustelor gânduri regale ce-ghiat la fărîrea lor.

Trânziți-i ușa 'n nas și un picior spate, căci omul mișelnic de ieri, să fie lupulorului de astăzi.

Ieronim Cărunt

Cel mai bun izvor de cum rare la firma

IOSIF MUZZA

Costum pentru străj

Costum complet

Pantaloni

Mantale de cauciuc

Loden verde

Windjacke

Balon Seide

Costum elegant de modă

Pardesiu

Carnetul „Mercur” vala

Aviz

Cei cari doresc să se ocu cu vânsarea „Cărintarii lu Iuân Nojiță”, sunt ruga a ne comunica din timp, mărul aproximativ de expulare, de care au nevoie, tru a le pregăti din timp.

Noul „Cărintar a lu Iean Nojiță” va fi mult îmbuțit față de cel din trecut și va cuprinde diferite ruri de folos tuturor.

Mica publicita

Vizitați Salonul de frizerie, FAN CĂMPEAN, din Piața Leri No. 3. Serviciu prompt și igi

MAȘINI DE SCRIS de vânz de imprumut, la M. SZEGFÜ str. Brătianu 7. Tel. 11-44. At special de reparațiuni pentru: șini de scris, mașini de calc, tocuri rezervoare. Depozit de tie — sapirograf — indigo și accesoriiile pentru mașinile de

Ceasuri și bijuterii din aur tabil cu prețurile cele mai efi firma IOSIF REINER Arad, str. lonel Pirici 3., în dosul Teat Comunal.

Bărbatul elegant și cu gust își procură lingerie, pălărie și cravate, dela

M A N E A

Calități excepționale și prețuri reduse

ARAD, peste drum de prefectură. MEMBRU la

„Consum” și „Inlesnirea”. Telefon: 12-28.